

NOTITIE

Arcadis Nederland B.V.
Beaulieustraat 22
Postbus 264
6800 AG Arnhem

DATUM: 31 augustus 2021
ONS KENMERK: 20-0774/21.04371/JanDaa
UW KENMERK: 30073363
AUTEUR: J. Daamen & F. Derriks
PROJECTLEIDER: M. M. Visser
STATUS: definitief
CONTROLE: E.J.F. de Boer

Notitie quickscan Wnb ontwikkeling natte natuurparel Kelsdonk/Zwermlaken

Met de realisatie van Kelsdonk/Zwermlaken als Natte Natuurparel (NNP) binnen het Natuurnetwerk Brabant wordt één van de drie deelprojectgebieden in het project Noordrand Midden West (NRM-W) ingericht als waterminnend tot waterrijk natuurgebied. NRM-W behoort tot het project Noordrand Midden, een gezamenlijk initiatief van Waterschap Brabantse Delta (WBD), Staatsbosbeheer (SBB) en de Provincie Noord-Brabant (PNB). Bureau Waardenburg (BuWa) heeft op basis van een oriënterend veldonderzoek (10 mei 2021) en bronnenonderzoek de effecten van de realisatie van het deelgebied Kelsdonk/Zwermlaken als Natte Natuurparel op beschermde soorten en gebieden en houtopstanden beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Conclusie

De ingreep zorgt mogelijk voor het tijdelijk aantasten van een klein deel van het leefgebied en het doden van een aantal individuen van de grote modderkruiper en het tijdelijk aantasten van voortplantingswater en/of overwinteringshabitat van alpenwatersalamander en poelkikker. Het aantasten van leefgebied zal echter maar tijdelijk zijn en met de ingreep wordt het leefgebied van deze soorten verbeterd. Daarnaast zorgt de ingreep mogelijk voor het aantasten van leefgebied en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (bunzing,

hermelijn en wezel). Om hierover uitsluitel te geven is aanvullend veldonderzoek nodig. Op basis van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek kan worden vastgesteld:

- Welke functies het plangebied heeft en of deze essentieel zijn voor genoemde soorten;
- Of er maatregelen nodig zijn om negatieve effecten op genoemde soorten te voorkomen of te verminderen;
- Of er een ontheffing van de Wnb noodzakelijk is voor het project.

De werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig.

Het plangebied is leefgebied voor algemene soorten vogels zoals bruine kiekendief, vink, rietzanger, putter, roodborsttapuit, fitis, aalscholver, lepelaar en koekoek. Bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van broedende vogels om negatieve effecten op deze soorten – en daarmee overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb – te voorkomen. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied geen betekenis of zijn negatieve effecten van de voorgenomen ingreep uitgesloten. In het plangebied komen mogelijk enkele invasieve exoten voor zoals grote waternavel, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw en smalle waterpest. Nader onderzoek is nodig om te bepalen waar in het plangebied groeiplaatsen van deze invasieve soorten aanwezig zijn.

Een beoordeling van de effecten van stikstofdepositie zijn geen onderdeel van deze notitie. Overige effecten op beschermde gebieden zijn uitgesloten. Voor de ingreep worden geen bomen gekapt. Verbodsbepalingen ten opzichte van houtopstanden zijn niet aan de orde.

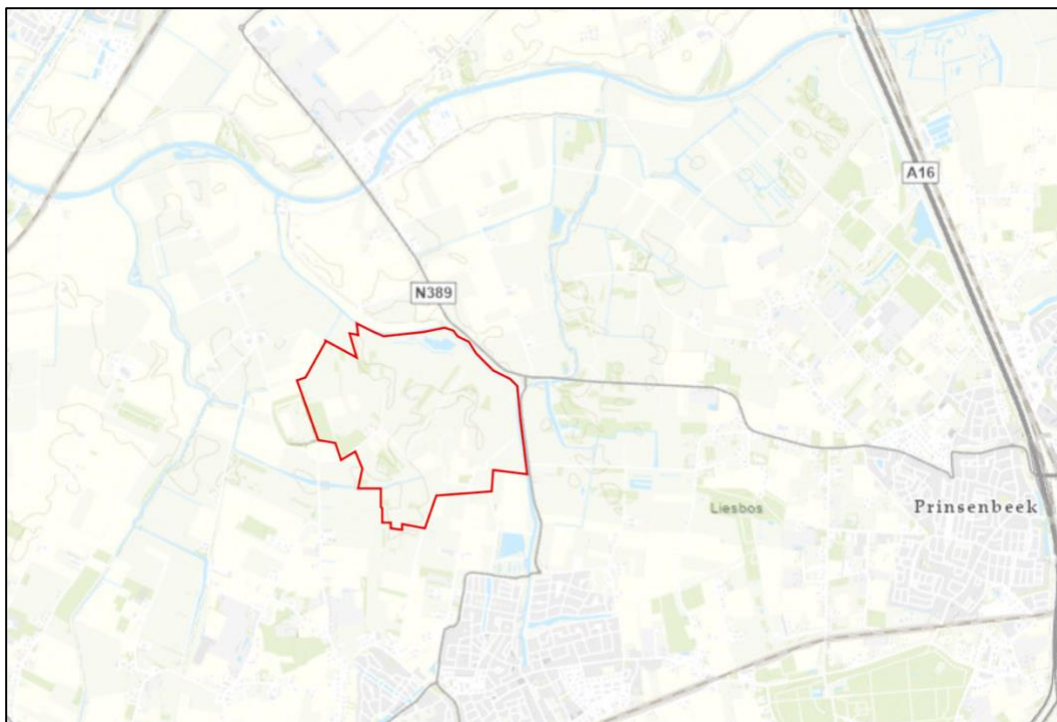
Deze conclusie wordt hieronder toegelicht.

Toelichting

Plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van Etten-Leur, en ten westen van de Leursche Haven (Figuur 1). Direct ten westen ligt de voormalige vuilstort Bollendonk. Het deelgebied Kelsdonk/Zwermlaken is circa 240 ha groot. Het plangebied bestaat voor een groot deel uit natuurgebied, met enkele agrarische percelen. De meeste percelen bestaan uit grasland met gestreepte witbol en gewoon reukgras (Figuur 2). Op enkele percelen is bosachtige begroeiing aanwezig met eiken, essen, berken, wilgen en vlieren. Enkele percelen in het plangebied zijn voor agrarisch gebruik (Figuur 3) en er zijn ook enkele percelen met kruidenrijk grasland (Figuur 4).

De percelen worden begrensd door sloten (Figuur 5). Langs de bermen is vooral fluitenkruid en grote vossenstaart aanwezig. Een deel van deze sloten zijn dichtgegroeid met riet (Figuur 6). Door het plangebied loopt een fietspad waarlangs knotwilgen en kavelsloten gelegen zijn (Figuur 7). In deze kavelsloten stond tijdens het veldbezoek een ondiepe laag water, waarin kwel aanwezig was.

Figuur 1. Ligging plangebied (rood omkaderd). (Esri Nederland, Community Map Contributors | Esri Nederland, beeldmateriaal.nl | Esri Nederland, Kadaster | Esri Nederland, AHN)

Figuur 2. Grasland met soorten als gestreepte witbol en gewoon reukgras.

Figuur 3. Percelen met agrarisch gebruik.

Figuur 4. Perceel met kruidenrijk grasland.

Figuur 5. Sloop in plangebied aan het einde van het Windgat.

Figuur 6. Met riet begroeide sloot nabij Windgat.

Figuur 7. Fietspad door plangebied met kavelsloot en knotwilgen.

Voorgenomen ingreep

Voor Kelsdonk/Zwermlaken is in Figuur 8 het toekomstbeeld weergegeven. De beoordeling is uitgevoerd op basis van deze tekening.

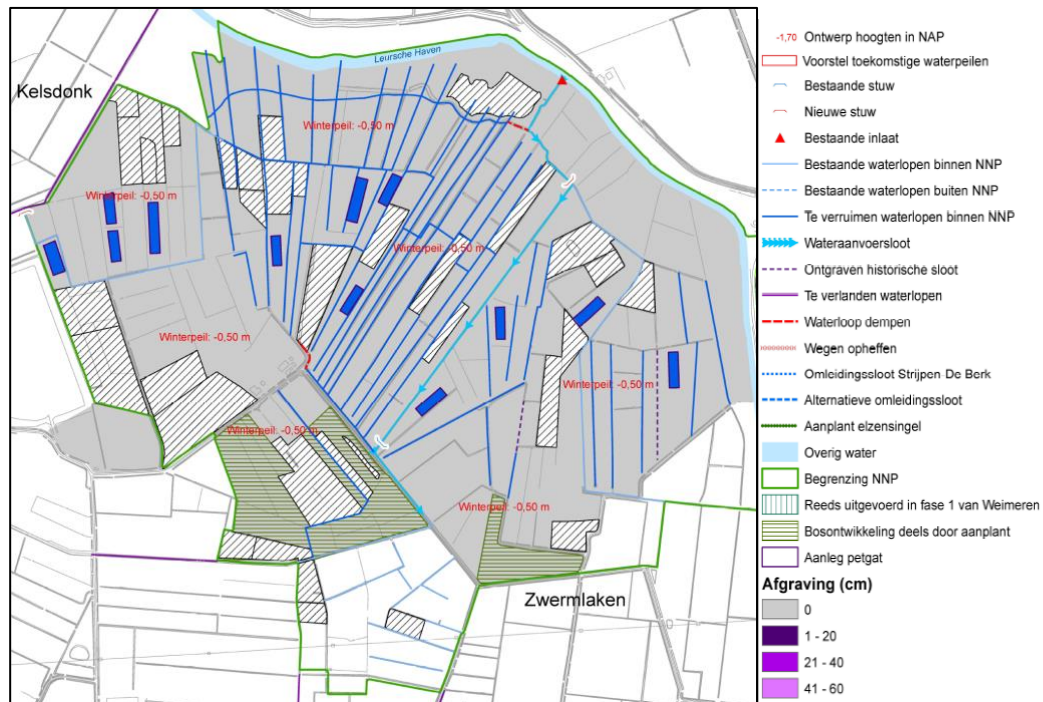
Figuur 8. Toekomstbeeld Kelsdonk/Zwermlaken in vogelvlucht.

Informatie over de voorgenomen ingreep is aangeleverd door Arcadis. Voor dit deelgebied is het van belang dat behoud en ontwikkeling van natuur hand in hand gaan met behoud van cultuurhistorische waarden en met landschappelijke openheid en ook de afwisseling van open en besloten percelen. Verdichting is hierbij ongewenst; wel wordt ingezet op het versterken van het waaivormig slootpatroon met een versterking van de natuurwaarden die gekoppeld zijn aan deze sloten. De volgende inrichtingsmaatregelen zijn voorzien, deze zijn ook weergegeven in Figuur 9:

- Verbreden en verdiepen (= peil omhoog en/of bodem omlaag) alle bestaande sloten gelegen in het waaierpatroon: sloten verbreden met 25 %, verdiepen tot 1 m waterdiepte bij winterpeil. Doelsoort vergraving sloten: grote modderkruiper.
- Sloten lopen vrijwel tot aan Leursche Haven door, ook historische dwarssloot aan rand oeverwal verruimen, hier inlaatsloot afdammen.
- Ontgraven gedempte historische sloten.
- Ca 15 à 20 petgaten ontgraven op klei-op veenprofielen, daar waar de zandondergrond binnen 1,20 m maaiveld ligt.
- Ontwikkeling laagveenbos (elzen-essentype) in Windgat door spontane ontwikkeling.
- Ontwikkeling klein essenbos op de donk in Zwermlaken. Geen ontgraving kleiige bovengrond.
- Aanleg bos als verbinding bossen Windgat en Kelsdonk.
- Enkele petgaten aanleggen als onderdeel van het slotenpatroon, dit ten behoeve van extra leefgebied voor Grote modderkruiper.
- Behoud fietspad.
- Wandelroute met parkeerplek aan oostkant Zwermlaken.

- Het bevorderen en vasthouden van regionale kwel en het vasthouden van lokale kwel in het gebied bevordert de ontwikkeling van kenmerkende unieke plantengemeenschappen en de diversiteit en soortenrijkdom van flora en fauna in het algemeen.

Figuur 9. Definitief ontwerp (2016). Legenda geeft ook maatregelen aan die niet gelden in dit deelgebied, maar is compleet voor deze uitsnede (Arcadis).

Wettelijk kader

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de soortenbescherming zoals opgenomen in de Wnb. Bij toepassing van de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden: *Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn*, *Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn* en *Beschermingsregime andere soorten*. Voor een aantal landelijk algemeen voorkomende soorten amfibieën en grondgebonden zoogdieren van het *Beschermingsregime andere soorten* heeft de provincie Noord-Brabant een vrijstelling van verbodsbepalingen verleend voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor andere beschermde soorten geldt geen vrijstelling en kan een ontheffing nodig zijn als de werkzaamheden leiden tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb.

Natura 2000-gebieden

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura 2000-gebied en ligt hemelsbreed op ongeveer 10 kilometer afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Hollands Diep. Een beoordeling van de gevolgen van stikstofdepositie maakt geen onderdeel uit van deze notitie. Overige significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten. De ingreep veroorzaakt geen aantasting van relevante soorten en habitats en leefgebieden in Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld als gevolg van geluid, trilling etc.) Ook

hydrologische effecten op Natura 2000-gebieden zijn vanwege de grote afstand tussen het plangebied en Natura-2000 gebieden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied ligt binnen het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Het project is onderdeel van het Natuurbeheerplan. In de huidige situatie wordt niet aan alle voorwaarden gedaan om de gestelde natuurdoelen te realiseren. Met de realisatie van Kelsdonk/Zwermlaken als Natte Natuurparel binnen het Natuurnetwerk Brabant wordt dit deelgebied ingericht als waterminnend tot waterrijk natuurgebied. Het resultaat is een deelgebied met een watersysteem dat voldoet aan de hydrologische randvoorwaarden voor natte natuurgebieden, dat extreme neerslaghoeveelheden kan opvangen en rekening houdt met de omliggende landbouwfuncties in de polder. Het project heeft positieve effecten op het Natuurnetwerk Brabant.

Houtopstanden

Voor de ingreep worden geen bomen gekapt. Verbodsbepalingen ten aanzien van houtopstanden (hoofdstuk 4 van de Wnb) zijn daarom niet aan de orde.

Methodiek onderzoek

Voorliggende toetsing in het kader van de Wnb is opgesteld op basis van een eenmalig veldbezoek, de huidige ter beschikking staande kennis en inschattingen van deskundigen. Effecten zijn bepaald en beoordeeld op basis van de functie van het plangebied van beschermde soorten en de voorgenomen ingreep.

Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd op 29 april 2021 en 31 augustus 2021. Bij het raadplegen van de NDFF is uitgegaan van een zoekgebied met een straal van ca. drie km om het plangebied en gegevens tot vijf jaar oud. Daarnaast is, voor zover nodig, gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie (zie literatuurlijst).

Het plangebied en die directe omgeving is op 10 mei 2021 bezocht. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc). De percelen die niet toegankelijk waren, zijn met verrekijker bekeken om potentiële functies van beschermde soorten vast te stellen. De poelen/watgangen zijn steekproefsgewijs bemonsterd met een schepnet, om informatie over de aanwezige waterfauna (amfibieën, vissen, ongewervelden) te verzamelen. Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende beschermde soorten.

Functie van het plangebied voor beschermde soorten

Planten

Op grond van verspreidingsgegevens (NDFF) en het veldonderzoek wordt geconcludeerd dat het plangebied momenteel géén betekenis heeft voor beschermde plantensoorten. Uit het plangebied en omgeving zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten

bekend. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied ook geen geschikte groeiplaatsen biedt voor beschermde plantensoorten en zijn ook geen beschermde plantensoorten waargenomen. In het plangebied komen wel enkele aandachtsoorten voor die niet beschermd zijn volgens de Wnb, zoals steenanjer en brede wespenorchis.

Ongewervelden

Uit de wijde omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de gevlekte witsnuitlibel (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) en grote vos (*Beschermingsregime andere soorten*) (NDFF). Habitat van de gevlekte witsnuitlibel zijn laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. De sloten in het plangebied zijn niet tot zeer matig geschikt als leefgebied voor de gevlekte witsnuitlibel, omdat ze nauwelijks begroeiing bevatten. Vanwege het ontbreken van recente waarnemingen binnen het plangebied en geschikt leefgebied is een functie van het plangebied voor gevlekte witsnuitlibel momenteel uitgesloten. Bij recent onderzoek naar libellen zijn in de omgeving ook geen gevlekte witsnuitlibellen aangetroffen (mondelinge mededeling ter plekke onderzoeker). Habitat van grote vos is vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten. In het plangebied zijn wilgen aanwezig, mogelijk worden deze door grote vos gebruikt om eitjes in af te zetten.

Overige beschermde soorten ongewervelden komen in de omgeving van het plangebied niet voor (NDFF). Tijdens het veldbezoek is geen geschikt leefgebied van overige beschermde soorten ongewervelden waargenomen. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat het plangebied momenteel géén functie heeft voor overige beschermde soorten ongewervelden.

Vissen

Uit het plangebied zijn waarnemingen bekend van grote modderkruiper (*Beschermingsregime andere soorten*). Deze waarnemingen bevinden zich in watergangen aan de zuidkant van het plangebied. De grote modderkruiper prefereert ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. De primaire sloten in het plangebied zijn geschikt als voortplantingswater voor de grote modderkruiper. De kleine kavelsloten bevatten te weinig begroeiing om als voortplantingswater voor de grote modderkruiper te dienen, maar kunnen wel als verbinding dienen tussen de geschikte primaire sloten. Overige beschermde soorten vissen komen momenteel in de omgeving niet voor.

Amfibieën

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van poelkikker (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*) en alpenwatersalamander (*Beschermingsregime andere soorten*). Deze waarnemingen bevinden zich op de golfbaan in Haagsche Beemden op 3 km ten oosten van het plangebied. Habitat voor de poelkikker is onbeschaduwde wateren met goed begroeide oeverzone en voedselarm en schoon water. Alpenwatersalamander is in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. De sloten in het plangebied zijn geschikt voortplantingswater voor de alpenwatersalamander en poelkikker. Ruigtes en oevers in de omgeving van eventuele voortplantingswateren vormen het

landhabitat voor deze soorten tijdens de winterperiode. Deze soorten zijn niet aangetroffen tijdens de quickscan.

Ook zijn er waarnemingen in de omgeving van het plangebied van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor deze algemene soorten geldt een vrijstelling van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen. In het plangebied is geschikt voortplantingswater aanwezig voor deze soorten. Van de sloten nabij het Windgat (Figuur 5) zijn waarnemingen van bruine kikker bekend. Tijdens het veldbezoek is alleen bastaardkikker waargenomen.

Reptielen

In de omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten reptielen. Tijdens het veldbezoek is geen geschikt leefgebied voor beschermde soorten reptielen aangetroffen in het plangebied. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat het plangebied momenteel géén functie heeft voor beschermde soorten reptielen.

Grondgebonden zoogdieren

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van boomarter, bunzing en steenarter (*Beschermingsregime andere soorten*). In het plangebied zijn takkenrillen, struwelen en (muizen)holen aanwezig die geschikt zijn als schuilplaatsen/vaste verblijfplaatsen van arterachtigen. Tijdens het veldbezoek is een bunzing waargenomen.

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van algemeen voorkomende zoogdieren zoals egel, haas, konijn, ree, rosse woelmuis, veldmuis en vos (*Beschermingsregime andere soorten*). Voor deze soorten is het plangebied mogelijk onderdeel van het leefgebied. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. Tijdens het veldbezoek zijn in het nabijgelegen deelgebied Zwartenbergse Polder twee hazen en een ree in het plangebied waargenomen. Van overige soorten beschermde grondgebonden zoogdieren zijn in de omgeving geen waarnemingen bekend. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen waarnemingen van deze soorten gedaan.

Vleermuizen

In de omgeving zijn waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis en rosse vleermuis (*Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn*). De bomen in het plangebied bevatten geschikte holtes die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen. Het betreft de bomen in de bosachtige percelen. In de wilgen langs het fietspad zijn geen geschikte holtes aanwezig. Ook de boerderijen/huizen hebben mogelijk een functie als verblijfplaats voor vleermuizen. Het plangebied is mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. Dit zal geen essentiële functie betreffen, omdat het een klein oppervlakte betreft en er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is. De watergangen en wilgenlanen in het plangebied worden mogelijk door vleermuizen gebruikt als vliegroute, omdat ze een verbinding vormen tussen verschillende potentiële verblijfplaatsen en foerageerlocaties.

Vogels

Uit de ruime omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de volgende soorten waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is¹: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. De huizen/boerderijen aan het Windgat hebben mogelijk een verblijfsfunctie voor soorten als huismus, gierzwaluw en kerkuil. Deze vogels foerageren ook in het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied van de overige soorten met een jaarrond beschermd nest. Van deze soorten is geen nestplaats vastgesteld, maar deze kunnen op basis van het veldbezoek niet worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn een havik en buizerd overvliegend waargenomen.

In het plangebied is geschikt habitat aanwezig van algemeen voorkomende vogels waarvan de nestplaats niet jaarrond beschermd is zoals bruine kiekendief, vink, rietzanger, putter, roodborsttapuit, fitis, aalscholver, lepelaar en koekoek.

Invasieve en overlastsoorten

Tijdens het veldbezoek zijn geen als invasieve exoot bekend staande plantensoorten waargenomen. De afgelopen vijf jaar zijn in het plangebied waarnemingen gedaan van grote waternavel, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw en smalle waterpest. Nader onderzoek is nodig om de huidige groeiplaatsen van deze soorten binnen het plangebied vast te stellen. In de sloot nabij het Windgat (Figuur 5) is Amerikaanse rivierkreeft aangetroffen.

Effecten van de ingreep

Ongewervelden

De wilgen in het plangebied zijn geschikt leefgebied voor de grote vos. Alle bomen, dus ook de wilgen, zullen bij de ingreep behouden blijven. Negatieve effecten van de ingreep op beschermde soorten ongewervelden zijn op voorhand uitgesloten. Met de ingreep wordt het gebied aantrekkelijker voor ongewervelden uit de omgeving.

Vissen

De primaire sloten in het plangebied hebben mogelijk een functie als voortplantingswater van de grote modderkruiper. De kavelsloten hebben mogelijk een verbindende functie voor deze soort. Met de verruiming van deze sloten wordt mogelijk een klein deel van het leefgebied van grote modderkruiper aangetast en mogelijk exemplaren gedood. De ingreep is erop gericht om het leefgebied van grote modderkruiper te verbeteren en vergroten. Permanente negatieve effecten op de grote modderkruiper zijn uitgesloten. Nader onderzoek is nodig om de functie van de sloten voor grote modderkruiper te bepalen en tijdelijke negatieve effecten te voorkomen.

Alpenwatersalamander en poelkikker

De watergangen in het plangebied hebben mogelijk een functie als voortplantingswater voor alpenwatersalamander en poelkikker. Indien poelkikker en alpenwatersalamander de

¹ Op grond van door het voormalige ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, zwarte wouw.

watergangen als voortplantingswater gebruiken, zorgt de ingreep tijdelijk voor aantasting van een klein deel van dit voortplantingswater. Met de ingreep wordt het leefgebied voor amfibieën verbeterd. Permanente negatieve effecten op poelkikker en alpenwatersalamander zijn uitgesloten. Als poelkikker en alpenwatersalamander in het plangebied voorkomen, dient bij de graafwerkzaamheden voor de petgaten ook rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van deze soorten. Nader onderzoek is nodig om de functie van het plangebied voor alpenwatersalamander en poelkikker te bepalen en tijdelijke negatieve effecten te voorkomen.

Steenmarter en boommarter

De takkenrillen, bomen en woonerven in het plangebied zijn geschikt als verblijfplaats van steenmarter en boommarter. Deze zullen bij de ingreep ongemoeid blijven. Het plangebied is mogelijk onderdeel van het foerageergebied van steenmarter en boommarter. Omdat de ingreep zich beperkt tot het afgraven van een klein deel (kruidenrijk) grasland voor de aanleg van petgaten, zal deze ingreep geen significant negatieve effecten op steenmarter en boommarter hebben. Er zal voldoende foerageergebied behouden blijven en in de omgeving is nog voldoende alternatief foerageergebied aanwezig.

Kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn)

Indien kleine marterachtigen de schuilplaatsen en muizenholletjes op het (kruidenrijk) grasland gebruiken als verblijfplaats, zorgt graven van petgaten op deze graslanden mogelijk voor het vernietigen van een of enkele van deze verblijfplaatsen. Nader onderzoek is nodig om de functie van de af te graven stukken grasland voor kleine marterachtigen te bepalen. Mogelijke negatieve effecten zijn tijdelijk, met de ingreep wordt het leefgebied voor kleine marterachtigen op de lange termijn verbeterd.

Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

De werkzaamheden kunnen algemeen voorkomende amfibieën en zoogdieren treffen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en is geen ontheffing nodig. Het betreft algemeen voorkomende soorten (lokaal, regionaal en landelijk) en het aantal dieren dat potentieel gemoeid is met de (lokale) ingreep is beperkt. De huidige staat van instandhouding van deze soorten komt door de ingreep niet in het geding. De zorgplicht is wel van toepassing, beschermende maatregelen zijn uitgewerkt in deze notitie.

Vleermuizen

Vleermuizen hebben mogelijk een verblijfplaats in de bomen en huizen die in het plangebied aanwezig zijn. Ook dienen de watergangen en wilgenlanen mogelijk als essentiële vliegroute voor vleermuizen. De bomen, huizen zullen bij de ingreep ongemoeid blijven. Twee kleine watergangen zullen gedempt worden. Vanwege de omvang van deze watergangen zal hierbij niet een functie als vliegroute verloren gaan. De overige watergangen zullen tijdelijk worden aangetast, maar verliezen hierbij niet hun mogelijke functie als vliegroute. Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

Vogels

Het plangebied is geschikt als leefgebied van de volgende soorten vogels met een jaarrond beschermd nest: boomvalk, buizerd, havik, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief. Omdat de bomen in het plangebied allen behouden zullen blijven, zullen potentiële nestplaatsen van deze soorten niet verloren gaan. Het afgraven van een klein deel (kruidenrijk) grasland voor de petgaten, zal geen significant negatieve effecten op het foerageergebied van deze soorten hebben. Er blijft voldoende foerageergebied behouden en ook in de omgeving is nog voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Wel zijn er mogelijk maatregelen nodig om verstoring tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

Grond- en graafwerkzaamheden in het broedseizoen kunnen ertoe leiden dat nesten van vogelsoorten die in gebruik zijn beschadigd raken of verlaten worden door de oudivogels als gevolg van verstoring.

Andere soorten

Negatieve effecten op andere beschermde soorten als gevolg van de voorgenomen ingreep zijn uitgesloten. Voor andere beschermde soorten heeft het plangebied namelijk geen betekenis.

Beoordeling Wet natuurbescherming

- Het doden van exemplaren grote modderkruiper en verstoren van een klein deel van het leefgebied van kleine modderkruiper tijdens de werkzaamheden is een overtreding van de verbodsbepalingen (Wnb 3.10 lid 1a en b). Nader onderzoek is nodig om de functie van de sloten te bepalen.
- Het doden van exemplaren alpenwatersalamander en poelkikker en verstoren van een klein deel van het leefgebied van poelkikker en alpenwatersalamander tijdens de werkzaamheden is een overtreding van de verbodsbepalingen (Wnb 3.10 lid 1 a en b). Nader onderzoek is nodig om de functie van het plangebied te bepalen.
- Het vernietigen van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) is een overtreding van de verbodsbepalingen (artikel Wnb 3.10 lid 1b). Nader onderzoek is nodig om de functie van het af te graven grasland te bepalen.
- Voor het verstoren en/of vernietigen van nesten van vogels zodanig dat broedsels mislukken is geen ontheffing mogelijk. Het verstoren van in gebruik zijnde nesten moet worden voorkomen (zie randvoorwaarden).

Randvoorwaarden voor werkzaamheden in het kader van de voorgenomen ingreep

- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden.
- Het verstoren van vogelnesten die in gebruik zijn moet voorkomen worden om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Ook moet verstoring van jaarrond beschermde nesten tijdens de meest kwetsbare periode worden voorkomen. Dit kan door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Wnb geen standaard periode gehanteerd. De lengte en de aanvang van het broedseizoen verschilt per soort. Globaal moet voor het broedseizoen

rekening gehouden worden met de periode 31 januari tot 31 augustus (rekening houdend met verstoring buizerd).

- Voor alle soorten geldt dat verstoring hiervan zoveel mogelijk moet worden voorkomen in het kader van de Zorgplicht. Indien tijdens de werkzaamheden grondgebonden zoogdieren of amfibieën of verblijfplaatsen van deze dieren worden aangetroffen, worden maatregelen genomen om te zorgen dat deze dieren niet worden gedood. Volwassen dieren dienen verplaatst te worden naar een beschutte locatie buiten het bereik van de werkzaamheden en er dient zoveel mogelijk een kant opgewerkt te worden om het wegvlugten te faciliteren.
- Voor grote modderkruiper, alpenwatersalamander, poelkikker en kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) wordt op basis van de resultaten van veldonderzoek de benodigde randvoorwaarden en maatregelen bepaald.
- Voor invasieve exoten grote waternavel, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw en smalle waterpest is nader onderzoek nodig om de huidige groeiplaatsen van deze soorten in kaart te brengen.

Nader onderzoek

Grote modderkruiper

Om te onderzoeken of watergangen in het plangebied een functie hebben als leefgebied van grote modderkruiper kan gebruik worden gemaakt van inventarisatie met bijvoorbeeld schepnetten of fuiken. De optimale periode van inventariseren met schepnet is van maart tot juni: de soort is dan actief vanwege de voortplantingsperiode en de habitat is nog niet dichtgegroeid. Ook in oktober – november kan geïnventariseerd worden als de watergang geschoond is en de kou nog niet ingetreden is. Het inventariseren op overwinteringsplaatsen kan het beste in de overwinteringsperiode van november tot en met februari plaatsvinden. Ook kan gebruik worden gemaakt van e-DNA onderzoek. Dit kan gedurende het hele jaar plaatsvinden.

Alpenwatersalamander en poelkikker

Om te onderzoeken de sloten en poelen een functie hebben als voortplantingswater voor de alpenwatersalamander en poelkikker kan gebruikt worden gemaakt van inventarisatie door middel van schepnetten. De beste periode hiervoor is van april t/m september.

Kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn)

Om te onderzoeken of het af te graven grasland een functie heeft voor kleine marterachtigen kan gebruikt worden gemaakt van cameravallen, marterboxen en eventueel sporenbuizen, gedurende zes weken tijdens het actieve seizoen (maart t/m augustus) of gedurende 12 weken in de periode september t/m februari.

Invasieve exoten

In kaart brengen huidige groeiplaatsen grote waternavel, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw en smalle waterpest.

Voor vragen over deze notitie kunt u contact opnemen met J. Daamen.

Akkoord voor uitgave: Kwaliteitszorg Bureau Waardenburg bv
D. Emond

Paraaf:

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Arcadis Nederland B.V.

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is gecertificeerd door EIK Certificering overeenkomstig ISO 9001:2015. Bureau Waardenburg bv hanteert als algemene voorwaarden de DNR 2011, tenzij schriftelijk anders wordt overeengekomen.

Bureau Waardenburg, Varkensmarkt 9 4101 CK Culemborg, 0345 51 27 10, info@buwa.nl, www.buwa.nl